

Skleněné plastiky inspirované marockou architekturou a ornamentikou.

Bakalářská práce

Studijní program:

B3107 Textil

Studijní obor:

Textilní a oděvní návrhářství

Autor práce:

Marie Milatová

Vedoucí práce:

ak. soch. Oldřich Plíva

Katedra designu

Zadání bakalářské práce

Skleněné plastiky inspirované marockou architekturou a ornamentikou.

Jméno a příjmení: Marie Milatová
Osobní číslo: T18000299
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Textilní a oděvní návrhářství
Zadávací katedra: Katedra designu
Akademický rok: 2020/2021

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše na téma marocká architektura a ornamentika.
2. Výtvarné návrhy.
3. Zhotovení modelů.
4. Realizace skleněných plastik.
5. Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

HOTAŘ, Vlastimil. Vladimír KLEBSA a Ivo MATOUŠEK. Technologie automatické výroby skla. V Liberci: Technická univerzita, 2015, ISBN 978-80-7494-237-2.

THOMAS, Gavin. Maroko. V Brně: Lingea, 2019. ISBN 978-80-7508-414-9.

PETROVÁ, Sylva. České sklo. V Praze: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2018. ISBN 978-80-87989-50-0.

Vedoucí práce: ak. soch. Oldřich Plíva
Katedra designu

Datum zadání práce: 2. října 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 28. května 2021

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. dubna 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

15. srpna 2021

Marie Milatová

PODĚKOVÁNÍ

Velice ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce panu ak. soch. Oldřichu Plívovi za cenné rady a konzultace v průběhu tvorby a také bych poděkovala panu Vladimíru Holbovi za pomoci v dílnách. Nakonec bych chtěla poděkovat rodině a přátelům za velkou podporu a trpělivost.

ANOTACE

Cílem bakalářské práce bylo vytvořit skleněný dekorativní objekt, který byl inspirován marockou architekturou a ornamentikou. Rešeršní část uvádí historii Maroka, marockou architekturu a ornamentiku. Skleněný objekt byl realizován technologií tavené plastiky. Ornamentika je ztvárněná v barevných průhledných a neprůhledných skvrnách, které vznikly společným utavením kousků barevného skla s křišťálem. Marrákeš se nazývá městem divokých barev, proto je zde kladen důraz na pestrou barevnost.

Klíčová slova

historie Maroka, marocká architektura, ornamentika, abstraktní umění, technologie tavené plastiky, technologie skla, skleněné tyče.

ABSTRACT

The aim of the bachelor thesis was to create a glass decorative object, which was inspired by Moroccan architecture and ornamentation. The research part presents the history of Morocco, Moroccan architecture and ornamentation. The glass object was realized by the technology of molten sculpture. The ornamentation is embodied in colored transparent and opaque spots, which were created by the joint melting of pieces of colored glass with crystal. Marrakech is called the city of wild colors, so the emphasis here is on colorful colors.

Keywords

history of Morocco, Moroccan architecture, ornamentation, abstract art, technology of fused sculpture, technology of glass, glass rods.

Obsah

ÚVOD.....	8
1. REŠERŠNÍ ČÁST	9
1. 1. HISTORIE MAROKA	9
1. 2. KULTURA A VÝTVARNÉ UMĚNÍ	11
1.3. LIDOVÉ UMĚNÍ A UMĚLECKÁ ŘEMESLA	11
2. ARCHITEKTURA	12
2. 1. 1. DEKORATIVNÍ MOTIVY	17
2. 1. 2.. ORNAMENTIKA.....	19
2. 1. 3. MOZAIKY	22
3. VYUŽITÍ TÉMATU VE VÝTVARNÝCH SMĚRECH.....	24
4. PRAKTICKÁ ČÁST	28
4. 1. VÝTVARNÉ NÁVRHY A MODELY Z KARTONU	30
4. 2. VOLBA MATERIÁLU.....	33
4. 3. TECHNOLOGIE – TAVENÁ PLASTIKA.....	33
4. 4. REALIZACE	34
4. 4. 2. FORMOVÁNÍ	35
4. 4. 3. TAVENÍ	37
4. 4. 4. ZUŠLECHŤOVÁNÍ SKLA (BROUŠENÍ, PÍSKOVÁNÍ, CHEMICKÉ LEŠTĚNÍ).....	39
5. ZÁVĚR.....	41

FOTODOKUMENTACE	42
POUŽITÁ LITERATURA	48

ÚVOD

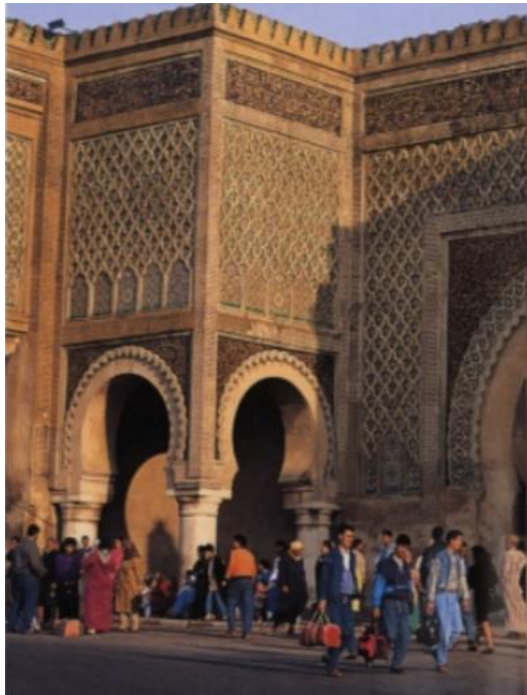
Ve své bakalářské práci se zabývám skleněnou plastikou a ornamentikou. Pro začátek se snažím vyjít ze svých návrhů abstraktní malby a kresby. Počáteční návrhy se dále vyvíjejí do finálního závěru.

Během své tvůrčí cesty jsem se nechala inspirovat Marockou architekturou a její ornamentikou. Proč zrovna Maroko? Před rokem jsem měla možnost podívat se do Ruska. Při návštěvě Petrohradu jsem navštívila i architektonicky nádhernou Velkou Petrohradskou mešitu. Na první pohled mě zaujala majestátní tyrkysová mozaika v průčelí vchodu. V tu chvíli jsem věděla, že se moje bakalářská práce bude ubírat tímto směrem. Při hledání inspirace jsem zjistila, že Maroko a jeho architektura je to pravé. Nejvíce mě zaujalo město Marrákeš, jenž se považuje za město divokých barev. Říká se, že Marrákeš je výstavní skříň Maroka. Jeho zářivé barvy a výrazné ornamenty jsou nedílnou součástí této kultury a dá se říct, že je to poznávací znamení celého Maroka. Díky inspiraci z Maroka jsem se rozhodla, že pro můj finální výrobek zvolím různou barevnost průhledných skleněných tyčí. Skleněný objekt jsem pojala abstraktně a jako technologii použila tavenou plastiku. Uvnitř skleněného objektu je schovaná ornamentika, srdce samotného Maroka. Ornamentika je ztvárněna jako barevné skvrny.

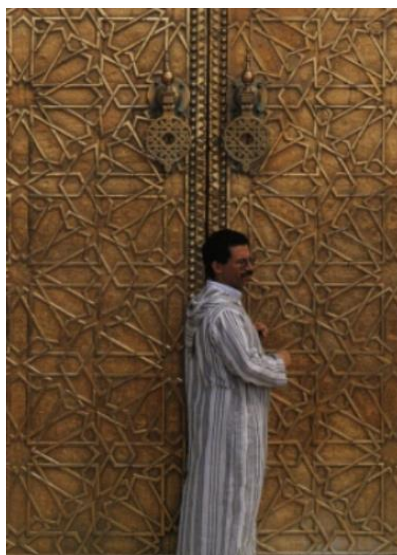
1. REŠERŠNÍ ČÁST

1. 1. HISTORIE MAROKA

Maroko leží na území středomořských civilizací, které dříve ovládaly severní Afriku. V době před arabské byla oblast Středoziemního moře doménou dávných kultur. Původní obyvatelé – Berbeři pro své následníky nezanechali žádné písemné záznamy ani archeologické památky. Berberský původ sahá od Řeků a Římanů postupně až k Arabům. V průběhu let Maročané poznali vlastnosti kovů, konkrétně železa a mědi. Římský vliv byl opravdu silný, zachovala se řada antických památek, např. zavodňovací zařízení. Bylo založeno město Fez, které se později proslavilo díky svým přenádherným stavebním skvostům a školám. [1]

obr. 1 Maurská architektura v Maghrebu Foto Ingeborg Lehmann [1]

obr. 2 Město Fes, duchovní metropole v Maghrebu. Foto Ingegorg Lehmann, www. ndk. cz [1]

Roku 1062 bylo založeno město Marrákeš, později nazýváno „město divokých barev“. Za vlády Almohadské dynastie došlo v Maroku k rozvoji cestní sítě, zemědělství a k rozvoji finanční politiky. Došlo k rozvoji stavebnictví, vědy a umění. Říše udržovala obchodní styky s Evropou i s Afrikou, její zlaté mince, vyrobené z ryzího súdánského zlata, byly vyhledávaným platidlem. V 15. století Maroko prožívá období kulturní renesance. Do země stále přicházeli Arabové ze Španělska, kteří utíkali před stále postupujícím křesťanstvím. Arabové přinesli do země vyšší kulturu a dospělé řemeslné techniky a zemědělské metody. [1]

Kolem roku 1415 podnikli Portugalci výpady proti Maroku a následně dobyli několik přístavů, naatlantském pobřeží. Odtud uskutečňovali nájezdy do vnitrozemí. Počátkem století dochází k přesunu světového obchodu z oblasti Středomoří na Atlantský oceán. V této době současně dochází k úsilí osmanských Turků, přicházejících z Alžíru, podrobit si Maroko. Maroko bylo složeno z několika federací, z nichž téměř polovina byla ovlivněna sultánem. V roce 1666 byli Sáadové sesazeni jinou šerífskou dynastií – Alíjovci, kteří pocházeli z jihovýchodního Maroka. Dynastie vládne v Maroku po celou dobu až dodnes. Alíjovci spojili celé Maroko a byli proti znovu rozdělení země. Nechtěli, aby země byla slabá v bojích proti nepřátelům.

Celé 18. století bylo ve znamení různých převratů. Začal celkový úpadek samostatného Maroka. V 19. století docházelo k silnému vlivu evropských zemí na Marocký trh. [1]

1. 2. KULTURA A VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Historicky Maroko patřilo k hlavním střediskům arabské kultury. V současnosti je na jedné straně marocká republika ovlivněna berberskými základy, které se zobrazují v tradičních zvycích Maroka, na druhé straně je zde vidět vliv Francie na moderní umění. V literatuře dominovala krásná literatura a arabská poezie. Islám neschvaloval zobrazování živých stvoření, a proto nebyly zadány žádné podmínky k rozkvětu malířství a sochařství. Marocký národ byl velice umělecky nadaný, a proto se jejich nadání zvěčnilo v architektuře, ornamentice, kaligrafii a také v uměleckém řemesle. Výtvarné umění se začalo rozvíjet teprve nedávno. Bylo ovlivněno francouzským malířstvím, nemalý vliv měl i Egypt. Uznání se dostalo soudobým umělcům jako Muláji Ahmed Drísi a Fatimě Methí. Ti ukazovali život prostého marockého lidu – vesničanů i měšťanů. Na islám výtvarné umění působilo poněkud negativně, bránilo tak vytvoření určitého okruhu zákazníků, zájemců o malířská a sochařská díla. [1]

1.3. LIDOVÉ UMĚNÍ A UMĚLECKÁ ŘEMESLA

Lidová slovesnost, berberská i arabská, se rozvíjela souběžně, ovlivněna bohatým marockým folklorem. Skládání lidových písní bylo v arabském dialektu. Předlohou byli epické, romány, bajky, přísloví i hádanky. Nejvíce se vyprávělo o Džuhovi, anebo Enšpíglovi. Z lidových příběhů, v berberském folklóru, bylo nejvíce populárních vyprávění o SídíHammú nebo o Sábím. V Marrákeši se v roce 1960 začali pořádat festivaly ve stylu marockého folklóru, kde byl reprezentativní tanec a hudba. Největší úroveň mělo šperkařství; vznikali zlaté nebo stříbrné náhrdelníky, náramky a prsteny. Šperk měl zdobící funkci – byl zdoben filigránem, emailem, tepáním, barevnými skly anebo byl osazen polodrahokamy. Podstatou marockého umění byla tvorba keramiky, známá díky nádobě z Fezu, která byla bílo-červeně glazurovaná. Desky, kabelky, pantofle, sedačky, knižní vazby byly proslulé svým zdobením. Výroba koberců byla ovlivněna tureckými vzory. Umělecké řemeslo začalo upadat, ruční práce byly plně nahrazovány průmyslovými stroji. A tak řemeslníci, kteří se živili ručními pracemi, dělají ruční výrobky hlavně pro turisty. [1]

Z berberské a arabské lidové tvořivosti čerpá i marocká hudba. Loutna, dechové nástroje, jako je flétna, hoboj, trubka, dále pak bicí ploché nástroje, jsou hlavními nástroji andaluské hudby, která přišla ve středověku ze Španělska. Rytmus se nepřetržitě

opakuje a vrací, rytmus je důležitější než melodie. Berberská lidová hudba je mnohem barevnější a je spojena se zpěvem a tancem. [1]

2. ARCHITEKTURA

Z římského období se zachovala spousta zbytků staveb, zejména domů, lázní a hrobek. Největší poklad těchto památek je Volubis (Ulíli). Najdeme tam zbytky stavebních prvků fóra, amfiteátru, chrámu a dalších staveb, které bývají zdobené mozaikami. Často se zde vyskytují skulptury z kamene mramoru nebo bronzu. Mezi nejvíce výrazné stavby se řadí mešity, madrasy (učiliště), nebo i náhrobky.[1]

Výtvarný cit u Maročanů se projevil nejvýrazněji v uměleckém řemesle. Letitou tradici mají produkty z kůže. Tyto produkty jsou spojovány s dokonalostí řemesla, jsou uměleckým vyjádřením běžného života a přírody. Vnější stěny budovy byly krásně zkrášlené ornamenty, zdobené pomocí štuku, vlysy nebo fajánsovými kachlíky bohatých barev. Nádvoří byla také bohatě zdobena různě pestrými kachličkami. Ve středu nádvoří většinou byl bazén s fontánou okrouhlého nebo hvězdicového tvaru. Vyřezávanou ornamentikou jsou zdobena okna i dveře. [1]

Dalšími význačnými stavbami jsou minarety, které jsou známé, svou velkou rozlohou čtvercového půdorysu. Na nejvyšším bodu minaretu je postavena menší věžička s kupolí. Mezi nejznámější stavby patří mešita Kutubija v Marrákeši, Hassanova věž v Rabatu, dále mešity Karáwijin a Bú Inájija ve Fezu a další.

V současné době se moderní výstavba mešit orientuje na spojení tradiční marocké architektury s novějšími stavebními materiály. Na jihu Maroka najdeme hrady a kmenové hrady, které jsou kamenné nebo hliněné. Mívají i několik poschodí. Stavby bývají opatřeny cimbuřím a věžičkami. Povrchové pláště jsou mnohdy zdobené. [1]

Dalším významným architektonickým stylem je Maurský styl. Nejznámější je Maurský oblouk, který je typický především proislámskou architekturou. Maurský styl najdeme, jak v architektuře ovlivněné Islámem, tak i ve španělské architektuře. [2]

obr. 3 Hassanova věž, Rabat. Foto Carlos ZGZ, tunisko-maroko-web.cz [16]

Fes, hlavní politické a kulturní město, jenž bylo založeno Idrisi. V raném období přišlo několik přistěhovalců z Tuniska nebo i z al – Andalusie, což ovládalo muslimský život ve Španělsku i v Portugalsku a díky nim vnesli kulturní, umělecké vlivy. Marocké nejstarší islámské památky – mešity Al-Qarawiyyin a Andalusie najdeme ve Fezu, které byly postaveny do tvaru hypostylového a architektonické prvky začali využívat podkovu a maurské oblouky. Severní Maroko se přidalo do sféry vlivu u májovského chalífátu v Córdobě v 10. století, hlavní soupeř byl fatimský chalífát směrem na východ. V tomto období, marocká architektura expanduje do mešit Qarawiyyin a Andalusie.

obr. 4 Exteriér baziliky ve volubilis fotoen. Wikipedia.org [17]

obr. 5 Volubilis, www. flickr. com Leszekzadlo [18]

Al – Andalus – architektonický prvek, měl podobu složitých prokládaných oblouků, jež můžeme nalézt ve velké mešitě Cordóbě i v paláci Aljaferie v Zaragoze. Almoravidové vytvářeli techniku zvanou muqarnas, což je zdobící technika. V období Almohadů byla založena většina dekorativních prvků, jenž se v Marocké architektuře velice často opakují. Almoravidové a Almohadové velice podporovali zakládání venkovských zahrádek v hlavním městě, např. zahrada Menara a zahrada Agdal blízko hlavního

města Marrákeš. Koncem 12. století Almohadové vytvořili palácovou čtvrť, sloužila jako královská rezidence a správní centrum, v Kasbah v Marrákeši. [4]

Dynastie Marinidů vytvářeli pomníky s bohatým zdobením ve městě Fes, jako materiál byl používán materiál dřevo a štuk. Prvně využili techniku zellij, což byla mozaiková dlaždice obohacena geometrickými tvary. Tato technika byla později velmi oblíbenou. [4]

Saadové, moderní vědci, se podíleli na umělecko-architektonických úpravách stylu marocko-maurském, v Marrákeši se najde tento styl v Saadských hrobkách.

Koncem 16. století sultáni Abdallah al-Ghalib a Ahmad al-Mansur, byli velmi známými staviteli. Byli pověřeni postavit mnoho mešit v městě Marrákeš, Ben Yousef Mandrasa a Bab Doukkala. Výše jmenované mešity byly zajímavé tím, že byly součástí, víceúčelových charitativních komplexů společně se s mnoha různými struktury, příkladem jako jsou fontány vhodné pro veřejnost, mendresy anebo knihovny. Saadové palácový komplex v Kasbah přestavěli. Slavný palác El Badi se vyznačuje velmi drahými materiály jako je italský mramor, byl postavený Ahmadem al-Mansurem v letech 1578 až 1593.

Evropští architekti byli povoláni sultánem, aby mu předložili návrh města, ovlivněný západoevropskou architekturou. Na konci 19. a na počátku 20. století byl v architektuře patrný západoevropský vliv. [4]

V 20. letech moderní a současná architektura měst byla často spojována s obdobím francouzské kontroly v roce 1912–1956 a španělské nadvlády 1912-1958. Secese nebo art deco a další moderní styly, byly představeny jako nové architektonické styly. Architekti a projektanti z Evropy, stavěli stavby ovlivněné tradiční marockou architekturou, jenž se postupem času vyvíjela v Neo-Maurskou. Neomaurský styl je styl propojený s marockou tradiční architekturou a moderní evropskou architekturou.

Hlavní přístav Casablance velmi rychle stal centrem země. Architektura města představovala styly jako art deco a koloniální maurskou architekturou, např. katedrála Sacré-Coeur, na náměstí Muhammada V. Velmi příbuzný typ architektury jsme mohli najít v různých městech, Rabat (Banka al-Maghrib i budovy pošty), Tangier (Gran Teatro Cervantes). V průběhu 20. století, Maroko dosáhlo opět nezávislosti. Počátkem 21. století, se marocká architektura vracela a vzkvétala tradiční architektura v celé zemi. Zahraniční architekti, navrhli stavby v marockém duchu, vhodné pro královské paláce, mauzoleum Mohammeda V. v Rabatu a velká mešita Hassana II v Casablance. V roce 1969-1971 se postavili obrovské brány paláce ve městě Fes, nové nádraží v Marrákeši a Fezu jsou inspirované tradiční marockou architekturou spojenou s moderní architekturou. Ve stylu moderní architektury je postavena stavba Sunna Moskva v roce

1966 i Twin Center roku 1999 v městě Casablanka. V průběhu 21. století se architektonicky rozšířilo marrákešské letiště Menara, které bylo dokončeno v roce 2008. [4]

2. 1. ARCHITEKTONICKÉ PRVKY

Nejznámější architektonické prvky marocké a islámské architektury na západě jsou marocké oblouky, které se nazývají „maurské oblouky“. Dalším, velmi známým obloukem, který najdeme na většině staveb je oblouk „půlkruhový“. Jeho použití můžeme vidět již v byzantském období. Oblouky nebyli jen podpora konstrukce, ale také sloužili jako dekorativní prvek. Počátkem období Almoravidi se začaly vytvářet první špičaté nebo „lomené“ podkovové oblouky. Špičatý nebo lomený podkovový oblouk je součástí severoafrického vlivu.[4]

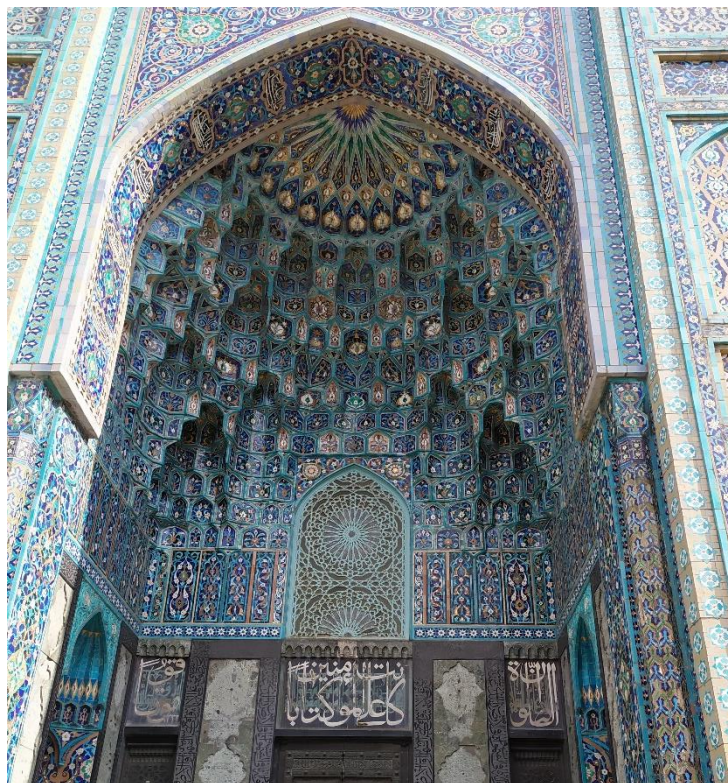
obr. 6 Podkovy oblouk u vchodu do Boulmania Mandrasa, Fes [4]

obr. 7 Špičaté podkovy oblouky v mešitě Tinmal [4]

Od dob Almoravida a Almohada došlo u tohoto typu oblouku k dalšímu vývoji. Začal se využívat k dekorativním účelům. Dalším obloukem, který vznikl v tomto období, je oblouk lambrekýn, používaný k dekorování oken. [4]

Typ oblouku, zvaný „muqarnas“ je součástí a rysem islámské architektury. Tento styl plynule tvoří přechod mezi kupolí a stěnami, jež ho podpírají. Občas se muqarnas nazývá krápníkovými nebo „voštinovými“ řezbami [7]. Muqarnas trojrozměrná a složitější verze islámského geometrického vzoru, který býval pouze dvojrozměrný. Muqarnas, plní

zdobící funkci hlavně v severní část Afriky. Vytvářeli se ze dřeva nebo sádry ve tvaru jednotlivých svislých trojúhelníků. Vzniká tak plastická ozdoba, která se používá ke zdobení významných budov. [6] Další využití – dávají se do rohu kopule a také ke zvýšení klenutých stropů.[4]

obr. 8 Muqarnas, foto z archivu autora, 2019

2. 1. 1. DEKORATIVNÍ MOTIVY

KVĚTINOVÉ A ROSTLINNÉ MOTIVY

Květinové a rostlinné motivy se objevují v syrské, helénistické a římské architektuře. Rané motivy arabesky zdobí Velkou mešitu. Listy akantu a vinná réva byli motivy z helénistického období. Za doby Almoravida a Almohada se v architektuře používal motiv pruhovaného listu.[4]

PROKLÁDANÉ MOTIVY

Na počátku období Almohad, ve 12. a 13. století, se povrch minaretů začíná zdobit prokládanými kosočtvercovými vzory. Tento motiv bývá někdy nazýván „sebka (sít)“, bývá spojen s jinou dekorací, např: vyřezané štuky podél zdi. Postupem času byl prokládaný motiv zmenšen a rozšířen tzv. síťového vzoru. Cílem bylo zakrýt celý povrch. [4]

Geometrické motivy často tvoří hvězdicový vzor, který je často zobrazovány islámské i marocké architektuře. Jako další dřevěné dekorace, jsou využívány hlavně mozaikové dlaždice – zellij. Polygonové motivy či ornamenty jsou velice často propojovány společně s arabeskami. [4]

obr. 9 Prokládané motivy [4]
obr. 10 Geometrické motivy na stavbě [4]

EPIGRAFIE A ARABSKÁ KALIGRAFIE

Nápisy na budovách slouží ke zdobení nebo nesou nějaké posláním. Arabská kaligrafie, je považována za umění. Většina staveb nesla nápisy, datum výstavby i patrona, jenž ji vytvořil. Mimo jiné nápisy na budovách jsou často spojované s koránem. Jsou tam vyobrazeny verše o nabádání k Bohu a jiné náboženské náměty.

Rané nápisy byly psané ve formě kufic skriptu – byl to styl písma, byl spojen s bohatým ornamentem květinových vzorů a arabeskami. [4]

STAVEBNÍ MATERIÁLY

Zhutněná půda a bahno – technika nazývaná jako „pisé“ nebo „tabia“. Tato historická technika se používala v Africe, ale i v Evropě. Zajímavé struktury postavené z kamene jsou ve městech Fes, Marrákeš a v Rabatu. Výše uvedený materiál se vytvářel z bahna a půdy o různé konzistenci, často se mísil s jinými materiály (sláma, vápno), kvůli dobrému přilnutí. V současné době je tato prastará technika nahrazována jinými materiály, nebo se mění poměr původních materiálů. Dělníci lisovali a balili materiály do kvádrů o rozměru 50 až 70 cm, které spojovali dřevěné desky. Po uschnutí hliněných kvádrů bylo možné dát pryč dřevěné zábrany a postupovat tak opakovaně. Dřevěné lešení zanechává stopy, několik malých děr, jež jsou vidět na čelní straně domu. Proto se stěny potíraly několika vrstvami vápna anebo štuky, aby stěny byly hladké.[4]

Stavební materiály cihla a kámen byly vhodné pro občanskou architekturu a mešity. Z cihel vznikalo několik středověkých minaretů. Kamenné zdivo, nalezneme v několika památkách z dob Almohada. Monumentální brány byly velmi často zdobeny vyřezávaným kamenem. Hlavní minarety jsou stavěny z různého stavebního materiálu a různými technikami, např: minaret mešity Kutubivvaa, stavěna v sutinovém zdivu společně s pískovcem.[4]

Dřevo bylo používáno ke zdobení stropů, markýz a horní galerie. Dřevěné baldachýny jsou charakteristické pro marockou i maurskou architekturu. Používají se k zvýraznění vchodu mešit a jsou různě vymodelované. K dekorování staveb se používá dřevo palmové a cedrové, k ozvláštňení barevnosti dřevěné výzdoby se používalo černé africké dřevo – jujuba. [4]

2. 1. 2.. ORNAMENTIKA

Slovo „ornamentika“ pochází z latinského slova ornare, které znamená zdobit. Ornament má tedy zdobící funkci a zkrášluje daný předmět nebo věc. S ornamentem se můžeme setkat v malířství, grafice, ale i v sochařství a samozřejmě v architektuře. Ornament je vhodný pro každý materiál – kámen, keramika, kov, dřevo nebo i textil.[4]

Nejstaršími ornamenty jsou geometrické motivy. Geometrické dekory neboli struktury se větví na tvary strukové, síťové, vzorkované mosaiky mimo jiné i trojúhelníkové, čtvercové, mnohoúhelníkové, kruhové a elipsovité. Ornamenty se dále dělí na dvě části na přírodní ornament a na geometrické ornamenty. Nejvíce se používala rostlinná ornamentika – listy, měli tvary hrotnatý, srdcovitý, ledvinovitý. Rostlinné motivy se zobrazovali také jako reálné květy anebo se stylizovali a zjednodušovali. Některé vzory mají svoji symboliku nebo nějaký význam např: vavřík a oliva. Zvířecí ornamenty – hlavním zvířetem byl lev – král zvířat. Bývá zobrazen – pouze hlava nebo celé tělo. Dalšími používanými zvířaty jsou např. býk, jednorožec, kůň, slon, sova, sup, holubice, had a jiná. Lidská postava byla zobrazována jako symbol ideálu krásy. [2]

MOHAMEDÁNSKÁ ORNAMENTIKA

Hlavním stylem muslimské ornamentiky je malba, která obohacuje chudé, prázdné, ploché zdi, bohatou barevností. V muslimské ornamentice nebylo možné ztvárňovat, lidské bytosti, ale i skutečné rostliny nebo zvířata. Arabskou ornamentiku a umění ovlivňovaly antické, byzantské, a dokonce i jihoasijské motivy. [2]

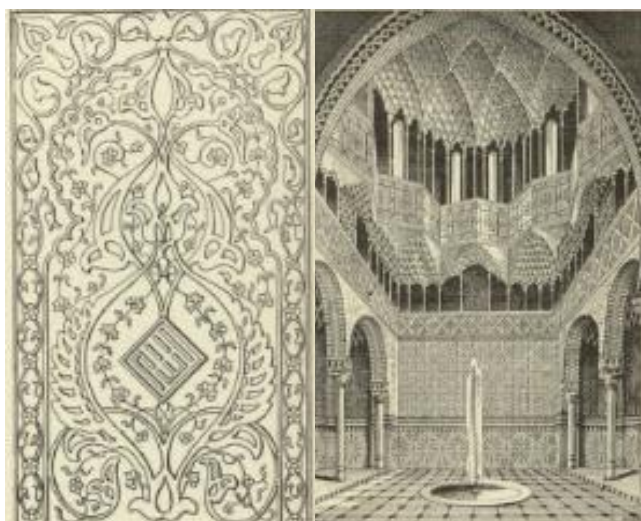

obr. 11 Vnitřek mešity v Kordově, foto neznámý autor, [www. ndk.cz](http://www.ndk.cz) [2]

Arabské chrámy byly stavěné se zdobeným nádvořím s arkádami, s přidruženými stavbami (mausolea, lázní, popřípadě minaretů). V dřívějších dobách byla arabská ornamentálnost spojena s římskými a byzantskými vzory. V pozdějších letech byl vytvořen arabský sloup. Arabský sloup byl hladký a zúžený, v následujících dobách byl velmi vysoký a až příliš tenký. Díky korintskému řádu byla na sloupu vytvořena hlavice – voluty se nahrazovaly lupeny, jež byli stočené. Dekorování oblouků –obvykle dokrajovaných nebo zoubkovaných tvarů ze dřeva anebo ze sádry. Oblouky byli osazováni nejen na hlavice, ale i opřeny o pilíře, uspořádány nad sebou i vedle. Velké prázdné zdi nahradila pestrá barevnost - geometrické vzory, zdobené „arabeskami“ (např. spojení arabesek s květy, granátovými jablky, piniovou šiškou a geometrickými prvky).

Písmo je často spojené s rostlinnými motivy a ornamenty, jenž zdobí vlysy i pásy. Často používané je kufické dekorativní písmo, které nalezneme na tkaných kobercích. [2]

Arabské ornamenty jsou součástí stylizovaných rostlin od stvolu až k listům, kdy z ústředního listu vystupují jiné různé listy a květy. Ornamenty byly obtisknuty do měkké sádry a tlačeny pomocí tupých nástrojů. Takto vytvořené ornamenty zdobily stavby jednoduššího rázu. Honosnější stavby se zdobily ornamentem vytvořeným přímo do štuky, popř. se písmena a květinové ornamenty vyřezávaly z barevných skel a byly vloženy do bílé sádrové omítky. Nejčastější barvy – sytá červená, sytá modrá, sytá žlutá nebo zlatá.[2]

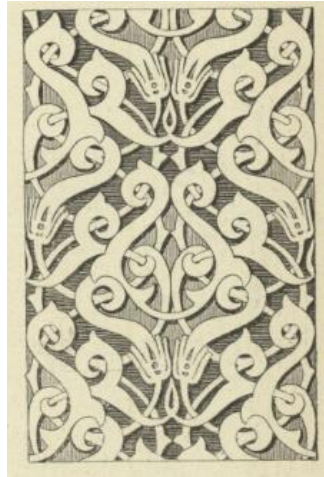

obr. 12 Síň Abenceragův, Alhambře. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich, [www. ndk.cz](http://www.ndk.cz) [2]

obr. 13 Arabeska z mešity v Tabrizu. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich, [www. ndk.cz](http://www.ndk.cz) [2]

MAURSKÁ ORNAMENTIKA

Maurské stavby jsou bohatě zdobeny geometrickými motivy. Často jsou zobrazovány rostlinné ornamenty, např. rostlina může vyrůst z větvi anebo z kamene. Lidské postavy v ornamentice nejsou používány. Nejvíce je používána stylizace lidské hlavy, která je doplněná stylizací zvířat. Písmo je často spojováno s rostlinnými vzory. [2]

obr. 14 Maurský ornament ze 14. století z Alhambry. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich, [www. ndk.cz](http://www.ndk.cz) [2]

Základními barvami maurské ornamentiky je modrá, červená, žlutá neboli (zlatá). Na reliéf se používala nejvíce červená barva, jako barva nejsilnější, barva modrá byla vhodná na temná místa a zlatá barva byla nejvýznamnější. Různé barevné plochy se rozdělovali bílou čarou. Masivní nástěnné malby doplňují bohatě vzorovanou podlahovou mozaiku, která je vytvořena z různých druhů kamenů.

Několik takto zdobených staveb bylo zachováno na Sicílii, kam dosahoval arabský vliv. Vyznačoval se různými uměleckými technikami – např. řezbářstvím, hrnčířstvím i textilním. Moslemíni – začali jako první povrchově upravovat nádoby (tzv. majoliky) pomocí červené barvy s kovovým leskem. Alcarazas byli nádoby s chladicí funkcí, dále vytvářeli fajencové vázy, které byli velmi bohatě pomalované stylizovanými květy, doplněny zvířaty. [2]

Taušírování – výtvarná řemeslná technika, která se především používá v rytectví. Technika, při které se za studena vykládá kov, jiným kovem, o jiné barevnosti. [5] Taušírováním se zdobili hlavně zbraně a dále i nábytek, který byl zdobený tepaným zlatým nebo stříbrným drátem. [2]

2. 1. 3. MOZAIKY

Mozaika z latinského slova „opus musivum“ znamenalo „věnováno múzám. Mozaika je nejstarší technika plošného zdobení, vzory jsou ornamentální. Drobné ornamenty společně vytváří jedinečný ornament. Mosaikové kostičky byly dříve kamenné, keramické a nyní i skleněné. Tato technika byla a je používána ke zkrášlování různých budov, zdí i podlah. Dnes se mozaikou zdobí nejen podlahy a zdi, ale také jsou součástí uměleckých děl. [15]

HISTORIE MOSAIKY

Historie mosaiky sahá až do starověkých dob Řecka (Antiky), kde se používala technika kamenné mosaiky. [15]

V Římě byly starokřesťanské baziliky obohaceny skleněnou figurální mozaikou, dále můžeme mozaiku spatřit např. v Jeruzalémě nebo v Betlémě. Mozaiky se dále rozšířila i do Sicílie. Na ostrově Tor cellu v Benátkách mozaikáři vytvářeli skleněné mozaiky. Tito mozaikáři byli pověřeni panovníkem Karlem IV výzdobou Pražské katedrály, konkrétně Zlaté brány. [15]

HISTORIE ŘECKÉ MOZAIKY

První mosaiky byly nalezeny v makedonském paláci ve 4. století před naším letopočtem. V roce 1916 byla v Albánii, ve městě Durres, nalezena figurální mozaika ze 4. století. Figurální mozaika vznikla již ve 3. století př. n. l. a byla inspirována řeckým styl. Mytologické předměty znázorňovaly scény z lovu a byly součástí geometrického designu. [15]

Umělec Sosus z Pergamonu vytvářel mozaiky inspirované jídla, které zbylo po hostině na podlaze a skupiny holubic, jež pili z misek. Tato témata byla hojně kopírována.[15]

BYZANTSKÉ MOZAIKY

Mosaiky, byly vhodné pro byzantskou kulturu. Zlatými mozaikami byly zdobeny církevní byzantské interiéry. V byzantské říši se mozaikové řemeslo šířilo od 6. až do 15. století.[15]

RENEŠANČNÍ A BAROKNÍ MOSAIKY

V období renesančním a barokním, mozaiky přestaly být oblíbené a byly nahrazeny freskami. [15]

PRAVOSLAVNÉ MOSAIKY

Byly proslulé v raném středověku v Rusi. Můžeme ji vidět, např. katedrála v Kyjevě, kterou postavili byzantští řemeslníci. [15]

ŽIDOVSKÉ MOSAIKY

Židovská mosaika byla ovlivněna Římem a Byzantskou říší. Mozaikou byly zdobeny podlahy v synagogách. [15]

3. VYUŽITÍ TÉMATU VE VÝTVARNÝCH SMĚRECH

JEAN-FRANÇOIS ZEVACO

Jean-François Zevaco byl francouzsko – marocký architekt, jenž pocházel z Casablanky. Byl legendou a symbolickou postavou moderní architektury v Maroku. Žil v letech 1916 až 2003. Vystudoval Národní školu výtvarných umění v Paříži. Někdy čas pracoval v Marseille, v ateliéru Eugéne Beaudoina, ve stejné době, jako byla nacistická okupace severní Francie během 2. sv. války. Po válce si otevřel provizorní agenturu na opravené verandě rodinného domu. Společně se svým známým Paulem Messinou se usadili na ulici Bugeauda následně si otevřel vlastní agenturu.[7]

Zabýval se navrhováním soukromých vil, př: Villa Suissa. V 50. letech byl společně ve skupině marockých moderních architektů (GAMMA), ta pokračovala do roku 1959. Postavil nespočet staveb v celém Maroku, jeho díla se vyznačují rozmanitostí mezinárodní auru. Je považován za symbolickou postavu moderní architektury Maroka a Afriky.[7]

obr. 15 Stavba, Jean-François Zevaco [19]

JON GOLBERG

Jon Goldberg, filadelfský sklář, jeho díla se vyznačují fascinací rozmanitostí a bohatou expresivitou sklářského umění. Učil se práci se sklem, absolvoval sklářské kurzy, kde se vyučil několika technikám foukání skla, od tradičního benátského sklářství až do moderní plazmové až neonové techniky. Studoval u mnoha vynikajících sklářů – např. Josha Simpsona, Elia Quarisy, Jamese Nowaka, Marka Mathewse a další. [8]

Ve své práci kombinuje několik technik skla (tvarování v peci, foukání, tvarování za studena). Inspiruje se přírodou. Zdůrazňuje odrazení a lámání světla, vytváří tlusté stěny a velmi zakroucené tvary. Používá příjemné jemné zbarvení v hloubkách čirého skla. Vyřezávané fazety vytvářejí části objektu a slouží jako vnitřně odrazující povrchy. Stíny a odrazy jsou samozřejmé. [8]

obr. 16 Jon Golberg [8]

JUN KANEKO

Jun Kanekoje, japonský sochař. V mladším věku chodil na školu se zaměřením na malbu. Fred Marer mu otevřel oči a dostal se tak k sochařské keramice. Kaneko učil na uměleckých školách. Navrhl kulisy a oděvy pro tři opery. [9]

obr. 17 Jun Kaneko, skleněné sloupy [9]

DAVID RUTH

David Ruth je sochařský sklář z Oaklandu. Realizuje sochy z litého skla, v monumentálních velikostech. Jeho práce se vyznačuje pestrými barvami společně s kontrastními leštěnými povrchy a surovostí textury skla. V 70. letech byl studentem umělce Rogera Darricarrere. [10]

obr. 18 a obr.19 David Ruth [10]

EVA JIŘIČNÁ

Eva Jiříčná je česká architektka a designérka, je velmi známá v Londýně a v Praze. Pochází ze Zlína. Založila architektonický ateliér Eva JiricnaArchitects. Společně s Petrem Vágnerem otevřeli AI DESIGN. Díla Evy Jiříčné se vyznačují citem pro detail, moderním stylem – např. skleněné schodiště. [11]

Od roku 1996 je vedoucí katedry architektury na vysoké uměleckoprůmyslové škole v Praze. Jednoduché linie, ocel, sklo, střízlivá modernost a točivá schodiště, jako kdyby pluli po prostoru. Její projekty mají šarm a krásu originality a prosvětlené interiéry, jež nesou luxusní obchody a byty po celém světě.[11]

obr. 20 Eva Jiříčná, skleněné schody [24]

4. PRAKTICKÁ ČÁST

INSPIRACE

Ve své práci jsem se nechala inspirovat Marockou architekturou a ornamentikou. Prvotním impulzem byla návštěva Ruska, konkrétně města Petrohradu. Ornamentika bude ztvárněna jako barevné skvrny. V Petrohradu jsem objevila stavbu mešity, která mě okouzila svou zdobností a barevností.

Během své tvůrčí cesty jsem se tedy zaměřila na Marockou architekturu a její ornamentiku. Proč zrovna Maroko? Při návštěvě Petrohradu jsem navštívila i architektonicky nádhernou Velkou Petrohradskou mešitu. Na první pohled mě zaujala majestátní tyrkysová mozaika v průčelí vchodu. V tu chvíli jsem věděla, že se moje bakalářská práce bude ubírat tímto směrem. Při hledání inspirace sem zjistila, že Maroko a jeho architektura je to pravé. Nejvíce mě zaujalo město Marrákeš, jenž se považuje za město divokých barev. Říká se, že Marrákeš je výstavní skříň Maroka. Jeho zářivé barvy a výrazné ornamenty jsou nedílnou součástí této kultury a dá se říct, že je to poznávací znamení celého Maroka.

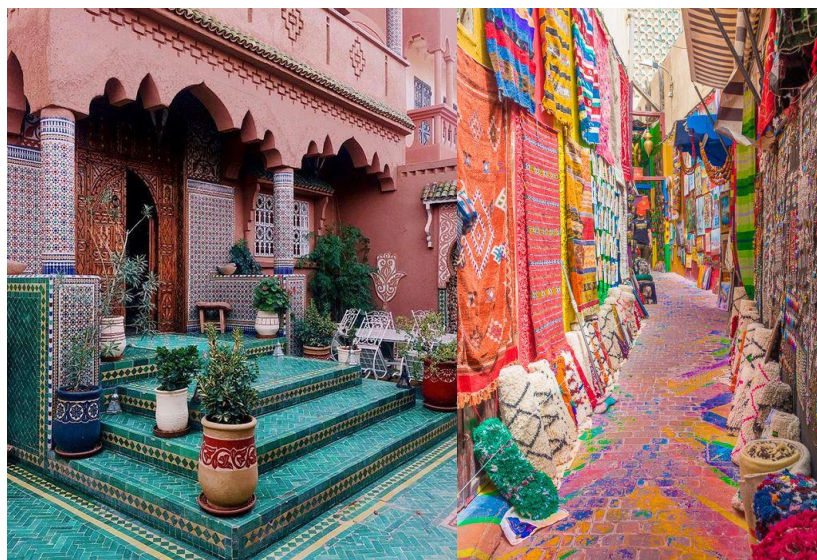
Díky inspiraci z Petrohradu a nastudování marocké architektury a ornamentiky jsem se rozhodla, pojmout finální výrobek abstraktně, jako technologii použiji tavenou plastiku. Ornamentiku ztvárním využitím různobarevných skleněných tyčí. Ornamentika bude schovaná uvnitř skleněného objektu, jako srdce samotného Maroka.

obr. 21 Inspirativní foto [21]

obr. 22 Inspirativní fotky [22]

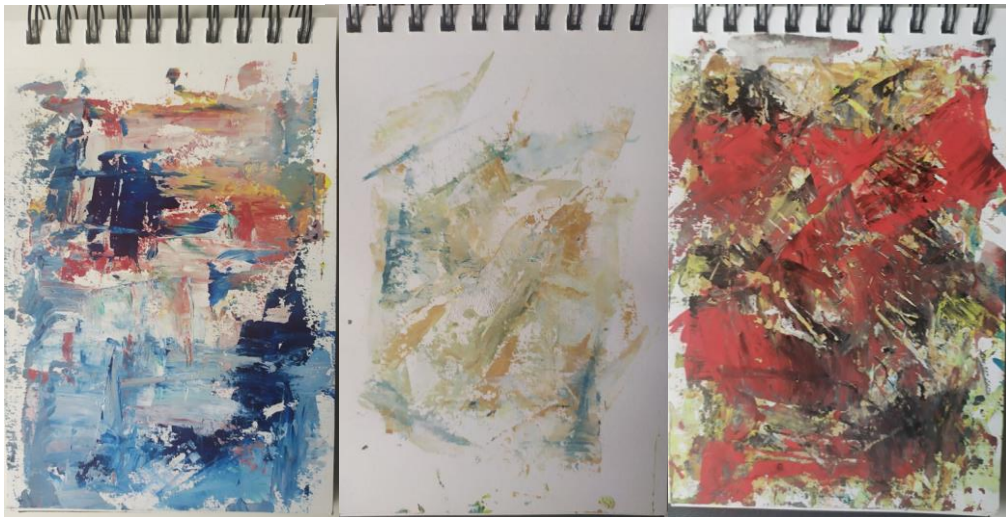

obr. 23 Inspirativní fotky [23]

4. 1. VÝTVARNÉ NÁVRHY A MODELY Z KARTONU

Malby byly vytvořené ještě před realizací a před vytvořením papírových modelů. Malby mají symbolizovat pestrou barevnost Maroka. Jsou ve stylu informel, což je abstraktní malba, při které se barvy míchaly pomocí stírací stěrky.

Informel – malby, které vznikaly hodně spontánně, nesou vliv šílenství a spirituálních zážitků. Znamý umělec, který vytváří svá díla v tomto duchu je Belgičan Pierre Alechinsky, dále italský umělec Alberto Buri, Jean Dubuffet. V českých zemích ve stylu informelu, tvořila skupina RA, jež vznikla v průběhu 2. sv. války (Kotík, Medek, Kolář atd). Informel vyjadřuje pocity hrůzy, úzkosti, vzteku, o existenciální úzkost.

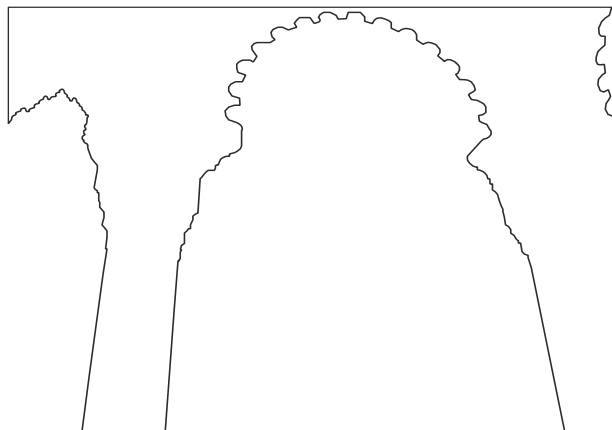

obr. 24 Abstraktní malby, malby a foto autor, 2021

Návrhy vycházejí z architektonických prvků marocké architektury. Jedná se pouze o inspiraci marockou architekturou a ornamentikou. Při vytváření oblouků a sloupů jsem vycházela z fotografie. Zjednodušený tvar oblouku a sloupů jsem obkreslila a dotvořila v programu Adobe Illustratoru.

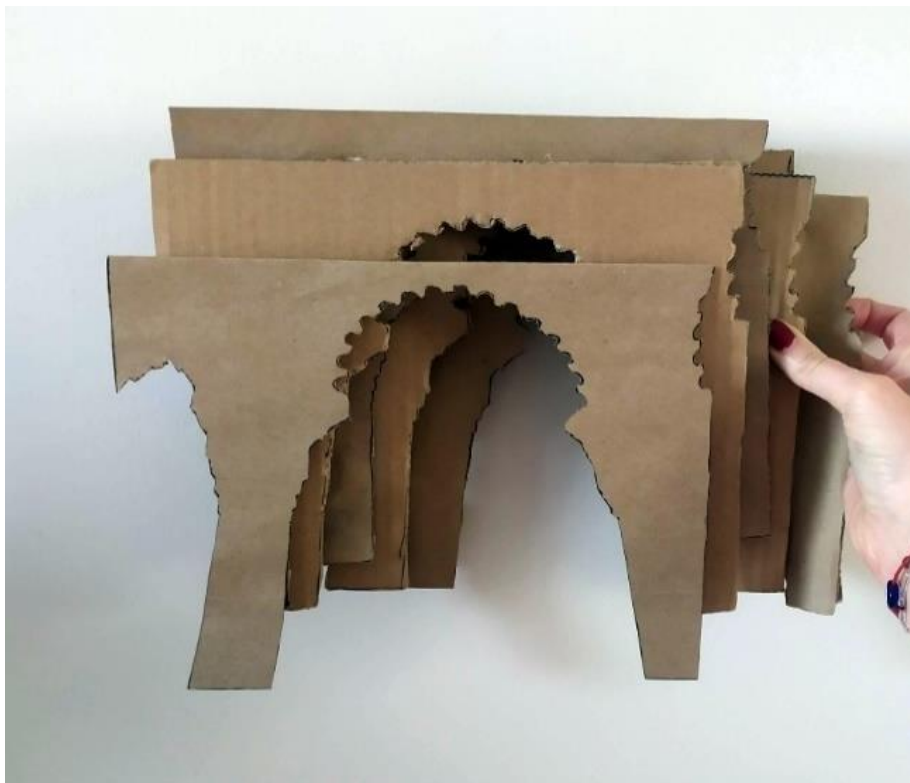

obr. 25 Předloha pro moji práci, Marocká architektura [24]

obr. 26 Nákres přes Adobe Illustrator podle fotky uvedené výše

Pro další krok jsem využila karton, ze kterého jsem vytvořila model. Pro tento model jsem použila šest jednotlivých segmentů, snažila jsem se vytvořit různou tloušťku pomocí slepení více vrstev a různých rozestupů. Tím vznikla papírová scéna.

obr. 27 Model z kartonu, foto z archivu autora, 2021

4. 2. VOLBA MATERIÁLU

Sklo je látka v amorfního stavu, to znamená, že dochází k přechodu mezi pevnou a viskózně plastickou konzistencí a opačně.[14]

obr. 28 Vybrané sklo (křišťál a barevná kompatibilní skla), foto z archivu autora, 2021

Pro výrobu objektu bakalářské práce jsem zvolila sklo v kvalitě křišťál a barevné, kompatibilní skla o různé barevnosti (modrá, zelená, fialová, topaz).

4. 3. TECHNOLOGIE – TAVENÁ PLASTIKA

Technika tavená plastika je nejstarší sklářská technologie známá 400 let. Tato technika je známá z dob Féničanů, Egyptanů a Peršanů. Tavená plastika vzniká podobně jako u sochařů. Kolem 20. století se tato technologie vrátila a začala se používat díky dvojici – Stanislava Libenského a Jaroslavy Brychtové (vytvářeli monumentální plastiky). Tato technologie se dokonce stala velmi používanou technikou zpracování skla.[12]

Cesta k realizaci, vzniká od hlíny, kde se podle autora vytvoří hliněný objekt. Následně se kolem hliněného objektu vytvoří ohrádka, která se pak vyleje sádrou a vzniká forma, do které se sklo naseká a následně utaví v peci. Po zchlazení objektu se odstraní sádrová forma a skleněné objekty se očistí a umyjí. V konečné fázi se objekt může různě zušlechťovat, např. se brousí, leští nebo pískuje. [13]

4. 4. REALIZACE

4. 4. 1. MODELOVÁNÍ

Modelování je velmi náročný proces, z hlediska času. V této fázi dochází k realizaci modelu z hlíny, která je pro studenty dostupná ve školní dílně. V mém případě jsem vymodelovala sedm jednotlivých segmentů architektonických oblouků. Volila jsem postup výroby jednotlivých desek o různé tloušťce a velikosti. Následně jsem podle šablony, vytvořené z kartonu, vyřezala jednotlivé tvary pomocí různých nástrojů.

obr. 29 Hliněné modely, foto z archivu autora, 2021

4. 4. 2. FORMOVÁNÍ

Formování je proces odlévání jednotlivých hliněných objektů do sádry. Nejprve se okolo vymodelovaného hliněného objektu postaví dřevěná ohrádka z dřevěných desek. Kolem vnější strany ohrádky se vzniklé mezery zajistí hlínou, aby nedocházelo k protečení sádry. Před aplikací sádry do ohrádek musí dojít k jejich vymazání stearinem, aby nedošlo k přilepení sádry k ohrádkám. Přes hliněné objekty se většinou dává pletivo, aby forma nepraskla a držela pohromadě při tavení. V mém případě jsem pletivo nepoužila, z důvodu výšky hliněných objektů.

Příprava sádry: sádra se smíchá s pískem v poměru dva ku jedné, dva díly písku a jeden díl sádry. Je velmi důležité, aby se obě suroviny důkladně promíchaly. Obě smíchané suroviny se sypou krouživým pohybem do předem připravené studené vody, až se začnou tvořit tzv. „ostrůvky“. Tento postup se stále opakuje, dokud nedojde k úplnému zalití společně s pletivem. Po ztuhnutí sádry se odstraní hlína kolem ohrádky a ohrádka a objekt se dočistí. Sádrová forma se otočí, abychom mohli hlínu vydlabat a následně ji dočistit. Po vyčistění se sádrová forma nechá cca 2 týdny doschnout na topení nebo na jiném zdroji tepla – záleží na velikosti formy.

obr. 30 Příprava ohrádky, foto z archivu autora, 2021

obr. 31 Tuhnoucí forma, foto z archivu autora, 2021

obr. 32 Formy uschnuté a vyfoukané,
foto z archivu autora, 2021

4. 4. 3. TAVENÍ

Před tavením se odměří množství skla, které je potřeba pro výrobu skleněného objektu. Sádrová forma se vyplní sklářským pískem až po okraj. Množství písku se vynásobí koeficientem skla, který je 2,7 nebo 2,6. Po zjištění množství skla se vybrané mačkárenské tyče nasekají na menší kousky a zváží se na váze. Ještě před vložením do forem se skleněné kousky umyjí, aby nevznikaly kazy v utaveném skle. Následně se jednotlivé střepey naskládají do forem, které jsou již připravené v peci.

Tavicí proces je velmi časově náročný, trvá přibližně týden, než se sklo utaví. Po utavení skla následuje chlazení, poté je možné sklo vyndat z forem. Formy se rozbijí pomocí gumového kladívka, aby nedošlo k poškození utaveného skla. Po dosažení pokojové teploty skleněných objektů, je objekty vhodné omýt vodou a dočistit od přebytečné sádry. V následujícím kroku se objekty a brousí a leští. [14]

obr. 33 Vážení nasekaných skleněných střepeů, foto z archivu autora, 2021

obr. 34 Sklo poskládané ve formách, před utavením, foto z archivu autora, 2021

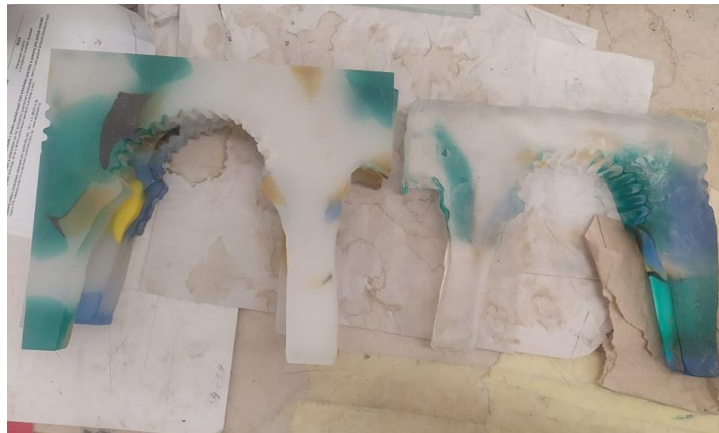

obr. 35 Sklo po utavení, foto z archivu autora, 2021

4. 4. 4. ZUŠLECHŤOVÁNÍ SKLA (BROUŠENÍ, PÍSKOVÁNÍ, CHEMICKÉ LEŠTĚNÍ)

BROUŠENÍ

Na omytém a očištěném skle vždy vyniknou větší nebo i menší nerovnosti. Odstraníme je díky technologii broušení. Brousíme pomocí brusných kotoučů nebo karborundovým práškem (směs karbidu křemíku) s vyšší hrubostí zrna, vody a sklíčka. V mém případě jsem jednotlivé segmenty brousila na brusném kotouči, nejdříve s většími zrny a následně se zrny jemnějšími. Po broušení následuje chemické leštění.[14]

obr. 36 Na levé straně segment obroušený, na pravé straně neopracovaný, foto z archivu autora, 2021

PÍSKOVÁNÍ

je proces mechanické matování. Pískuje se pomocí tlakové pískovací pistole a pro sklo se používá směs korund. [14]

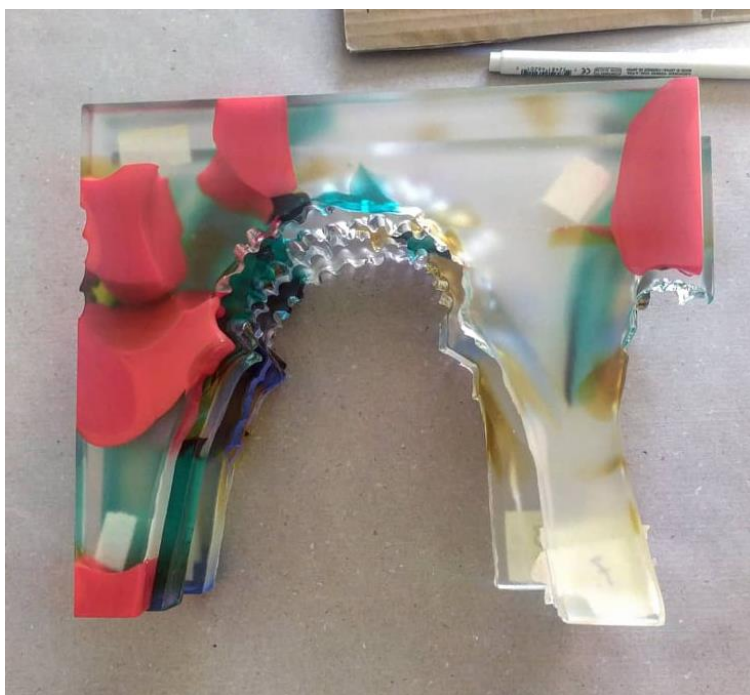
CHEMICKÉ LEŠTĚNÍ

Po broušení, ještě před chemickým leštěním, se jednotlivé objekty skla opískují. Všechny objekty byly zavezeny do Železného Brodu, kde byly chemicky vyleštěny.

Chemické leštění je proces leštění skla ve směsi kyseliny fluorovodíkové (HF) a kyseliny sírové (H_2SO_4), vody a dalších pomocných látek. Kyselina fluorovodíková dokáže leptat sklo, kyselina sírová zamezuje úplnému rozleptání skla. Výsledný efekt záleží na době působení kyseliny fluorovodíkové. Díky chemickému leštění skleněné objekty dostávají jemný matový omak. Po chemickém leštění se hrany jednotlivých skleněných objektů leští do lesku.[14]

LEPENÍ

jednotlivé segmenty se lepily dle vytvořeného mustru. Lepily se na skleněnou desku. Byly lepeny pomocí UV lepidla a součástí byla UV lampa (ultrafialové záření).

obr. 37 Po chemickém leštění, foto z archivu autora, 2021

5. ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit skleněný objekt, který znázorňuje divadelní scénu a přenést do něj v jemném nádechu bohatou barevnost samotného Maroka. Vzniklo sedm segmentů, které se lepilo spodní částí na skleněnou desku. Mezi segmenty je vzdálenost jeden centimetr a jsou uspořádány tak, že jejich hrany netvoří přímou linii. Po spojení vznikl jednotný objekt. Jednotlivé části byly zhotoveny technologií „tavená plastika“. Podle mého vnímání se objekty velmi povedly a splňují mé představy od počátku mé tvorby.

FOTODOKUMENTACE

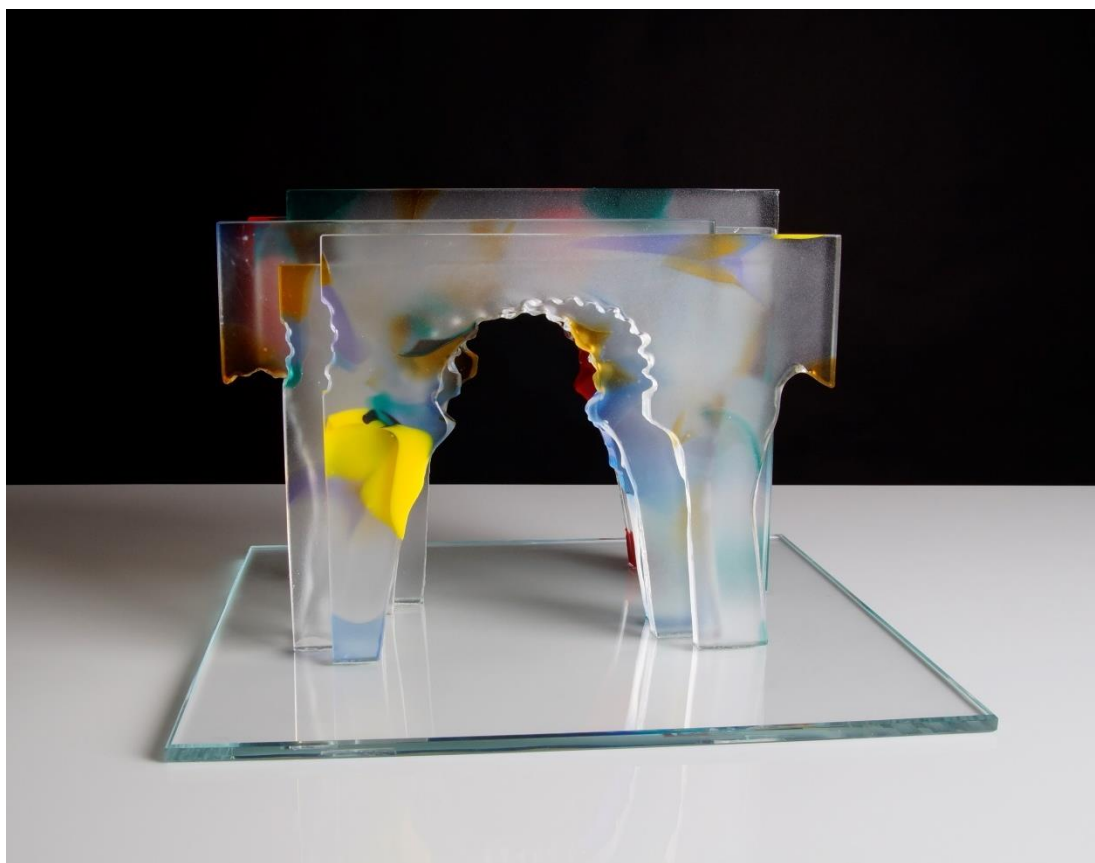
Název objektu – „Brána barev“

Název „Brána barev“ vystihuje ornamentiku a hřejivou barevnost Maroka. Barvy se v jednotlivých segmentech prolínají a celkový dojem na venek působí jako jemné a hřejivé pohlazení, které je umocněno prostupem světla. Tvar „brány“ byl inspirován marockou architekturou.

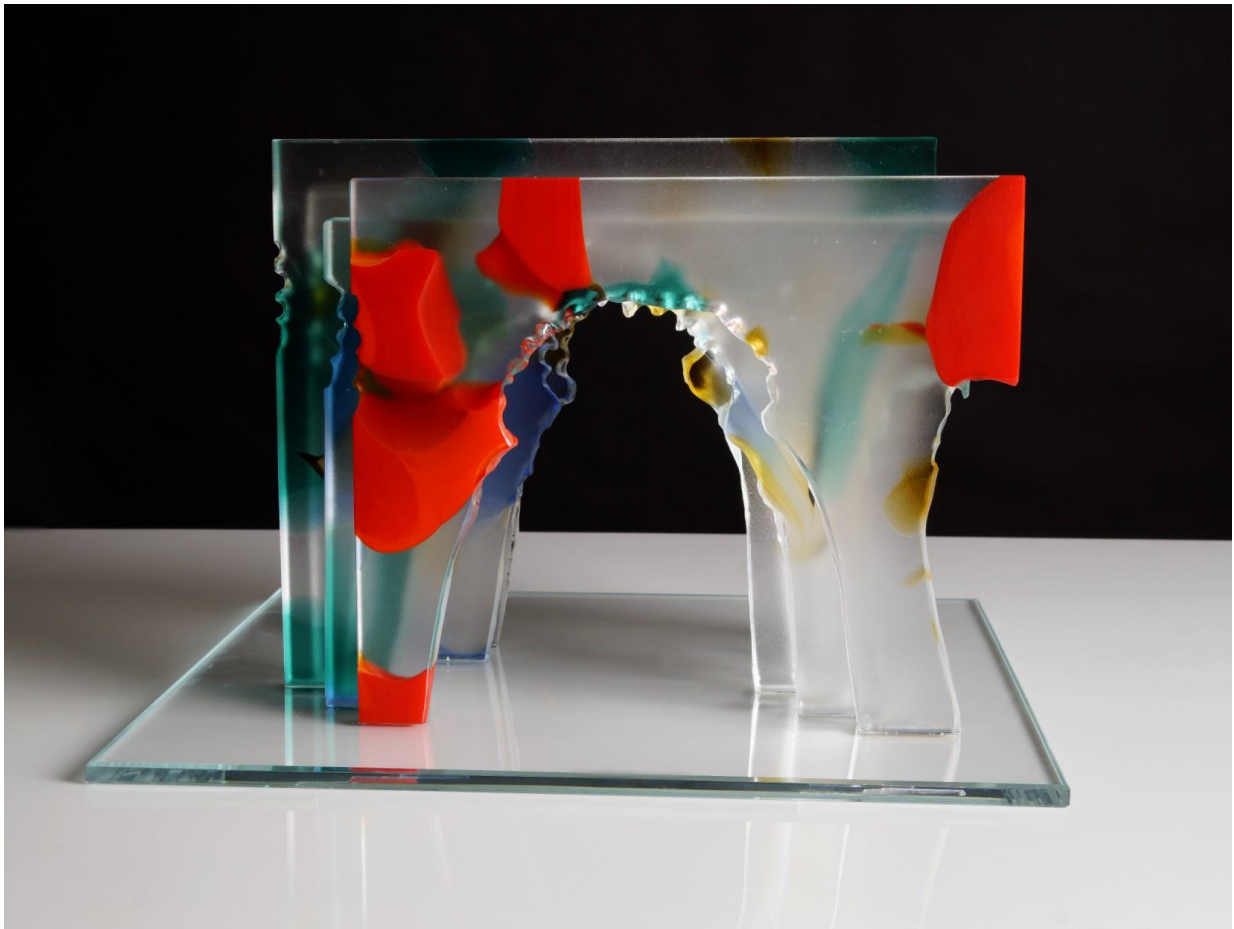
Jednotlivé segmenty jsou lepeny pomocí UV lepidla a UV lampy, na skleněnou desku vysokou 1,5 cm, s centimetrovým rozstupem.

První dva segmenty jsou záměrně lepeny zrcadlově, aby bylo dosaženo požadovaného barevného efektu. Barvy se prolínají a vytvářejí tak dokonalý, barevný celek.

Fotografie byly pořízeny autorem, pomocí fotoaparátu Sony A58, v zapůjčeném ateliéru školy v Jablonci.

obr. 38 Přední pohled, foto z archivu autora, 2021

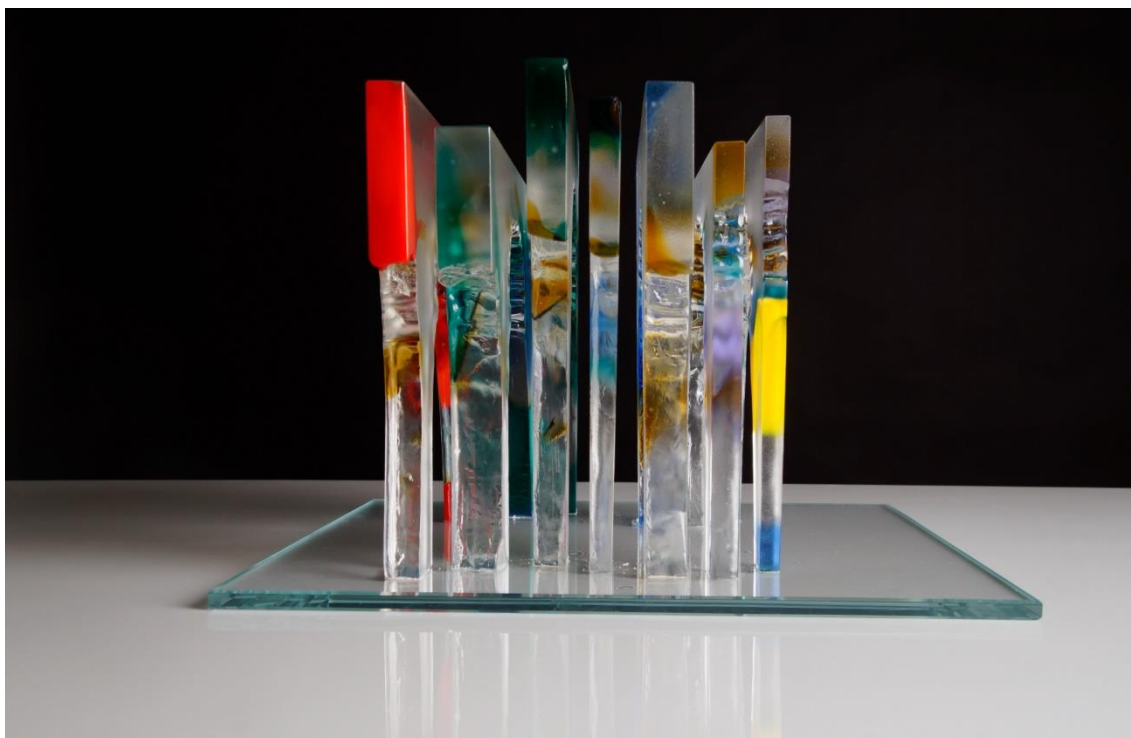
obr. 39 Zadní pohled, foto z archivu autora, 2021

obr. 40 Fotky, z archivu autora, 2021

obr. 41 Detaily, fotky z archivu autora, 2021

obr. 42 Boční pohled, foto z archivu autora, 2021

obr. 43 Pohled ze shora, foto z archivu autora, 2021

obr. 44 Umělecké foto, z archivu autora, 2021

POUŽITÁ LITERATURA

[1] FILIP, Jiří. Maroko. Praha: Pressfoto, 1981. ISBN (brož.)
obrázek (1) Maurská architektura v Maghrebu Foto Ingeborg Lehmann [1]
obrázek (2) Město Fes, duchovní metropole v Maghrebu. Foto Ingeborg Lehmann, [1]

[2] MACH, Bedřich. Ornamentika: Přehled dějin, rozvoje a rázovitých forem umění okrasného všech dob. Praha: I. L. Kober, 1900
obrázek (11) Vnitřek mešity v Kordově, foto neznámý autor [2]
obrázek (12) Síň Abenceragův, Alhambře. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich [2]
obrázek (13) Arabeska z mešity v Tabrizu. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich, [2]
obrázek (14) Maurský ornament ze 14. století z Alhambry. Kniha Ornamentika, Mach Bedřich [2]

[3] LEHMANN, Ingeborg. Maroko. České vyd. 2. Praha: Jan Vašut, 2003. Merian live! ISBN isbn80-7236-300-x.

[4] Architektura, architektonické prvky, dekorativní motivy[online].[cit. 10.5. 2021], dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Moroccan_architecture
obrázek (6) Podkovy oblouk u vchodu do Boulmania Mandrasa, Fes [4]
obrázek (7) Špičaté podkovy oblouky v mešitě Tinmal [4]
obrázek (9) Prokládané motivy [4]
obrázek (10) Geometrické motivy na stavbě [4]

[5] Taušírování[online], [cit. 12.4. 2021], dostupné z: wikipedia. org.

[6] Prvky architektury [online], [cit. 12.4. 2021], dostupné z:
<https://www.ifdcouncil.org/muqarnas-a-unique-feature-of-islamic-architecture/>

[7] Jean Francois Zevaco[online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z:
https://en.wikipedia.org/wiki/Jean-Fran%C3%A7ois_Zevaco#Main_works

[8] Jon Goldberg [online]. [cit. 15. 7.2021] dostupné z:
http://www.eastfallsglass.com/jon_goldberg/portfolio.php
obrázek (16) Jon Goldberg [8]

[9] Jun Kaneko [online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z:
<http://jumkaneko.com/artwork/glass-detail/channel/C10/#/0>
obrázek (17) Jun Kaneko, skleněné sloupy [9]

[10] David Ruth [online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z: <https://www.davidruth.com/>
obrázek (18) a (19) David Ruth [10]

[11] Eva Jiříčná [online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z:
https://en.wikipedia.org/wiki/Eva_Ji%C5%99i%C4%8Dn%C3%A1

[12] technologie tavená plastika [online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z:
<https://www.sevcikcrystal.cz/tavena-plastika.html>

- [13] Tavená plastika [online]. [cit. 15.7.2021] dostupné z: <https://crystalvalley.cz/cs/pribeh-skla/tavena-plastika>
- [14] HOTAŘ, Vlastimil, Vladimír KLEBSA a Ivo MATOUŠEK. Technologie automatické výroby skla. V Liberci: Technická univerzita, 2015, ISBN 978-80-7494-237-2.
- [15] Mozaika [online]. [cit. 8.4.2021] dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Mosaic>
- [16] obrázek (3) hassanova věž, Rabat; Carlos ZGZ [online]. [cit.07.01.2021]. Dostupné z: <https://www.tunisko-maroko-web.cz/clanky/rabat-2-cast>
- [17] obrázek. (4) Exteriér baziliky ve Volubilis – [online]. [cit.18.03.2021]. Dostupné https://en.wikipedia.org/wiki/Volubilis#/media/File:Volubilis_basilica_exterior.jpg
- [18] obrázek (5) Volubilis, www.flickr.com autor – leszekzadlo [online]. [cit. 07.01.2021]. Dostupné z: <https://www.flickr.com/photos/jlascar/albums/72157630005827019>
- [19] obrázek (15) Stavba – Jean-François Zevaco [online]. [cit.10. 7. .2021]. dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/841399142866758545/>
- [20] obrázek (20) – Eva Jiřičná [online]. [cit.10. 7 .2021]. Dostupné z: <https://www.designmag.cz/interier/60186-eva-jiricna-postavila-schodiste-v-palaci-somerset.html#&qid=1&pid=5>
- [21] obrázek (21) Inspirativní foto [online]. [cit.6.7.2021]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/618682067564931011/>
- [22] obrázek (22) Inspirativní foto [online]. [cit.6.7.2021]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/milmilagros/m-monumentos-de-marruecos-monuments-du-maroc/>
- [23] obrázek (23) Inspirativní foto [online]. [cit.6.7.2021]. Dostupné z: <https://www.pinterest.es/pin/427842033348164222/>
- [24] obrázek (25) Předloha pro moji práci, Marocká architektura [online]. [cit.6.7.2021]. Dostupné z: <http://www.penciltravel.cz/zajezd/386236/>